

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarem letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črenovcih,
Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
strani 400 Din. i tak niže.
„Poslano“ i med tekstom
vsaka reč 2 Din. Mali
oglasi do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p.
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Iz čiste vretine.

Zakonska zveza je življenjska stanica vse človeče družbe, je korenina celokupnosti javnega življenja. Kak je pa zdravje vsakega dreva i moč njegovih mladik pa lepota njegovih sadov odvisna ravno od zdravja njegovih korenin, tak je tudi odvisno zdravje človeče družbe od zdravja zakona. Či je korenina sveta, so tudi vejke, či je pa korenina betežna, so betežne tudi mladike.

Vsaki pa razmi, ka tu ne mislim samo na telovno zdravje. Čiravno ka je to tudi potrebno, pa itak je najprej potrebno duševno zdravje. Duševno zdrav je človek, ki je ne pokvarjeni, ali kak pravimo, je ne razvuzdani. Samo tisti dečko i tista dekla, šteriva se do dneva svojega zakona občuvata pred vsakim nečistim blatom, sta duševno zdraviva. Samo teva sta čista vretina, iz štere pride pravo, zdravo življenje.

Zato so v velikoj zmoti tisti mladi ljudje, šteri toga neščejo razmiti, bar za sebe ne. Mislijo, da je to nemogoče ali pa da je potrebno samo za tiste, ki so v Marijinoj družbi. Mislijo, ka je kesnej v zakoni popunoma vseedno, či sta prle živela čisto ali pa razvuzdano. Grozna zmeta!

Telovna, mesena lübezen je jako krhka, minliva stvar. Močna i neminliva pa je višja lübezen, štera ma svoje korenine v tom, da mož i žena eden drugoga poštüjeta. Pa kak naj se poštüjeta v zakoni, či pred zakonom samoga sebe ne sta poštüvala, nego se vtepla što zna s kom, ali pa znabiti med sebov? Takše hüdobije se par mesecov ali par prvih let v zakoni dajo prikriivati, a pridejo gvüšno na beli den. To je navadno den, gda se prikaže prokletstvo nad celov hižov, pa dostakrat celo življenje ne mine. Zakaj je med oženjenimi teliko potfarjanja, sumničenja i svaje? Zakaj?

Zato so pa poštene, čiste dekletke velika dobrota za vse. Samo takše dekletke bodo dobre žene i matere. Poštene dekletke so predpogoj za obnovo družine v denešnjem pokvarjenom časi. To pa ne samo zato, ar bo ž njih prišla dobra žena i mati, nego tudi zato, ar takše dekletke se bodo zvezale v zakon samo s poštenim dečkom. Razvuzdanimi vogledniki pa dajo košarico, kakšte je bogat ali lepi, kakšte zna masno gučati. Na to one nikaj ne gledajo, pač pa na njegovo duševno stanje. Poštena dekletka dobro zna, ka je bolje živeti pod slamnatov strehov pa v meri, kak pa v zidanoj hiši, gde bi mogla zavolo božnoga moža duga leta jokati.

Gda bodo dečki vidili, ka se samo tak lejko oženijo s poštenimi deklami, či bodo tudi sami pošteni, potom bo pridoči možki rod ves inačiši, kak je zdajšnji. Na vsaki način vala za dečka ravno ista zapoved, kak za deklo! Nikaj inači! Razvuzdani dečko nikdar ne bi smeo stegniti svoje roke po poštenoj dekletki, pa bi si pri tom mislo: Vej ona nikaj ne ve za moje grdo življenje, zato me bo vzela!

Nemški zgodovinar Gfrörer piše: „Kak dijak sam živo v ne ravno preveč poštenoj družbi, pa sam itak ostao dober. Zato zdaj pred zdavanjom lejko povem to: Tak čisti, kak sam si želo, da bi bila čista moja zaročnica, gda bi šo ž njov pred oltar, stopam zdaj k zdavanji.“

Zakon iz čistih ljudi je navadno rodoviten boži ograd, na šterom vsigdar znova poganjajo lelije devišstva. Vsa deca nevtopenih starišov herbajo po njih bogate kinče duševnoga i telovnoga zdravja, vse potrebne moči, da tudi sami po peldi starišov hodi-jo po poštenoj poti. Vse to je sad lepoga življenja pred zakonom. Je krasna voda iz čiste vretine. R.

Teški opomin!

V zgodovini katoličanstva je ešče mogoče ne bilo važnejšega stoletja od toga, šteroga zdaj preživlamo. Dnes se ide za tem, ali znova vstane poganstvo, vera v „boga penez“, vlada najnasilnejših, brezverska kultura, ali kapitalistična ali komunistična i zarobi celi svet, — ali de pa pali v tom boji zmagalo katoličanstvo, vera v višše duhovne vrednote i sile, kultura srca i moralnih zakonov. Temne sile so se pali zagnale i vdarile po Cerkvi, veri, duhovnikaj, poštenosti i istini. Plačani kričače lažne svobode i sreče, brezmejnoga vživanja i nigdar izpunjenih oblüb hodijo okoli i zapelavlejo slobode i novosti žedno mladino, brezposelne, siromaške i nezadovolne delavce, neizobražene i zatirane kmete. Vsi tisti, šteri neso trdni, jaki i zdravi v duši, vsi manjacke, vsi razvuzdanci i pokvarjenci, vsi falotje i to-vaji, hitro se znajdejo v vodaj komunističnih, protiverskih, liberalno-framasonskih i drugih krivih prorokov. Dzdajšnje izküstvo nam jasno kaže, kama to pela i vodi. Narodje, šteri so vervall i se dali zapelati od pisanih oblüb i sladkih reči takših brezbožnih agentov, se skončavajo v nečlovečih bratomornih bojnaj, klanji i vničenji samoga sebe. Mesto slobode i sreče, mesto obečanoga paradížoma dobivajo jarem nasilstva, glada i siromaštva, jarem brezboštva i brezakornosti. A slednje je dosta slabše od prvejšega . . .

Čteli smo i čtmo vsaki den, ka so komunistični brezverski nasilniki napravili iz neizobraženoga rusoskoga kmeta i lehkomselnoga delavca. Rusoski kmet je postao brezpraven rob bolševikov, a rusoski delavec pa namazani mašin, šteri more noč i den „žlajfati“ za nigdar nenastitlive komunistične žepke i želodce. Čüli smo tudi, ka so brezverski razbojniki i prostozidarje napravili iz dobroga kmečkoga mehiškoga ljudstva. Ešče vekše strahote pa gledamo dnes v Španiji. Španija je postala krvavo bojišče zamazanih komunističnih cilov. Krvava meščanska bojna v Španiji je ne sad Španije same, nego velka komunistična revolucija, štero vodi i pomaga s tanači, penez i z drugov pomočjov komunistična Komiterna iz Moskve. Kak v Mehiki i Rusiji, tak so tudi v Španiji komunisti začnoli preganjati najpre Cerkve, ropati kloštre, vmarjati duhovnike i nüne i tudi celi katoličanski španski narod je začno krvariti od komunističnih grozodejstev. Po vsoj katoličanskoj Španiji je rušila i ruši hüdobna roka komunističnih miličnikov vse, ka je lepo, sveto, dragoceno. V samom varaši Toledi so pomorili komunisti vse duhovnike. V drugih krajinjah zemlje, najbolje v Kataloniji, so porušili vse cerkve i sirotišča. Niti največjih svetišč, kak n. pr. slavni benediktinski samostan Montserrat, so ne postüli pri meri. V celoj Kataloniji, štera ma okoli 3 milijone ljudi, nega več niednoga duhovnika. Komunisti pa ne rušijo samo kloštrov i cerkvi i ne preganjajo samo duhovnikov, nego vmarjajo tudi druge ljudi, šteri so samo to zakrivili, ar so ne šteli biti komunisti.

Istinski svedocje pripovedavlejo, da komunisti v Madridi dnevno zmečejo v velke lükne po več sto ljudi, tam jih spostrelajo, polijejo s petrolejom i zažgejo, kak drva, če ravno je med njimi ešče vnogo živih. Pred komunističnimi tovaji nema več mira i poštenja niedna ženska, niedno pokopališče i niedna družina.

To je samo bleđa slika od vseh onih grozot, štere komunisti vsaki den vršijo nad nesrečnim španskim narodom i nad njegovov krščanskov kulturov. Ešče malo, pa bi cela Španija

postala žrtev i krvavi plen komunističnih brezbožcov. Ali ešče pravočasno je stano proti tomi pogübljeni veliki španski general Franco i s svojimi veroborci zastavo to velko nesrečo, ne samo za Španijo, nego tudi za nas, za celi krščanski svet. Zmaga španskih veroborcov pod vodstvom generala Franca de zmaga Evrope, vere i krščanske kulture nad tmičnim, brezbožnim, vse vničüjočim azijskim komunizmom i bolševizmom.

Takša je istina od Španije. Vse drugo, ka pišejo razne komunistične, protiverske i liberalne novine, tudi eti pri nas, je samo velka laž. Samo velka laž je, štera pokažüje, da bi si tudi vnogi naši protiverski, rdeči, pa tudi tak zvani „neutralni bratci“ želeli pri nas takši peklenki komunistični paradížom. Gde je najpre njihov kinč, tam je tudi njihovo srce. Iz obilnosti srca pa vüsta govori . . .

Istina, da narodje krvarijo, ar so grešili, vala to tudi za Španijo. Španija krvavi na grehaj kapitalizma i komunizma, na grehaj socijalne krivičnosti i sovraštva. A za te grehe naroda ne vmarjajo samo krivci i hüdoelniki, nego največ nedužni, mantrniki. Krv mantrnikov je pa seme za obnovitev človeče družbe, tudi za Španijo.

Ali nastane pitanje, što je zape- lo dobro špansko ljudstvo v te grehe i dosledno — v to grozno morijo? Ar, joj njemi, po šterom pride spaka! Odgovor je kratek i jasen. Nišče drugi, kak framasonski kapitalisti i komunisti. Večkrat se pitamo, gde je i gde leži skrivnost, da plačani komunistični agentje i agitatorje majo telko uspehov pri svojem zamazanom deli. Nindri indri, nego v tom, da se bolševiški komunizem predstavla sveti, kak novi navuk, šteri reši svet od vseh socijalnih i gospodarskih nevol. Njegova sila je v tom, da stople pred vse ponižane i razžaljene v imeni pravice. Komunizem se širi, ne zato, ar je sam najbolje krvoločen zatiravec ljudskih sloboščin, nego zato, ar ma na vsej svojih banderaj napisano sloboda i pravico za vse, šteri so zatirani. Živi od toga, da konči na zvünaj gospodarsko izednačüje ljudi, v istini pa niti v siromaštvi i skupnih nevolaj. Živi i pridobiva pristaše ne zato, da bi ozdravo gospodarske i socijalne rane, nego zato, ar neprestano odpira te rane i je meče v obraz tistim, šteri nemajo socijalnoga čütenja i šteri so ne komunisti.

Mi vsi dobro znamo i smo sami že občütili, — da so to lepe, ali prazne oblübe. Mi dobro znamo, da komunisti nedo nigdar stvorili na zemli paradížoma, šteroga oblüblajo, ar nemajo zato pogojov. Edino katoličanstvo lejko s svojov pravičnostjov i lübeznijov olajša i olepša ljudsko usodo na zemli. Telki i telki pa itak verjejo i nasedajo tem praznim komunističnim oblübam i s tem spravljajo svoj narod v ešče vekšo nesrečo i trpljenje.

Jako zanimivo i poučljivo pa je tudi to, da so se španski slobodni zidari, šteri so većinomoma vsi kapitalisti — bogatci, združili s komunisti. Tak sta si pali na zvünaj dva največšiva neprijatelja: komunizem i kapitalizem segnola v roko i se pobratila, samo da lejko s skupnimi močmi ideta v boj proti katoličanstvi i krščanstvi. To je znova jasen dokaz za laži komunizma, da se prej komunisti borijo za sloboda i pravice zatiranih proti kapitalizmi — bogatcom. Laž nad lažjov!

Vidimo tak, da je komunizem, pomagan od prostozidarskoga kapitalizma, kriv vseh nevol, strahot i grehov v Španiji i tudi indri. To, ka se včeraj i dnes godi v Mehiki i Španiji,

de se moglo gogiti tudi pri nas, že katoličanci ne mo stali verno kre večnih potokov Istine, Pravice i Lübezni. Ali mo verno prihajali k skrivnostnomi prelevanji krvi na oltari pri svetoj meši — ali pa nas čaka istinsko prelevanje krvi po bojnih linijaj i cestaj. Bodimo zato verni Bogi i živimo vsigdar po njegovih zapovedaj i navuki. Prosimo, da v svojih mislih, želah, rečaj i delaj ne nasedemo komunističnomi evangelijumi. Ne zakrivimo našemi ljudstvi španske Golgote, ar bi mogli davati krvavo zadoščenje.

Grački Vili.

Razgled po katoličanskom sveti

Pismo svetoga Oče na katoličansko spravišče v Jüž. Australiji. Sv. Oča so sledeče pismo poslali voditelom kat. spravišča v J. Australiji: „V časi, kda se komunizem kak svetovna hüdobija širi po celom sveti, da kak čemerna klica zagifta vse narode, se sveta kat. Cerkev briga, da to svetovno hüdobijo z svojimi kotrigami, šterih je vnogo, premaga. Španjolski mučeniki so svetli zgled junaštva i vödržanja stanovitnih ljudi, štere je odgojo navuk kat. Cerkve. Niti pred najstrašnejšimi mukami neso ti najnovjši mučeniki Cerkve zbežali. Dogodki v Španiji pokažüje na prepast družabnoga reda, šteroga žele sveti prinesti komunizem.“

Junaški ruski nadbiskup. Leta 1931. so bolševiške oblast zaprle v Rusiji pravoslavnoga nadbiskupa. I to zato, ar prej drži veze z Vatikanom. Vnogo pravoslavnih se je najpre v strašnih dnevaj preganjanja obračalo i se še obrača ne sv. Očo v Rimu za pomoč molitve. Komunisti so obečali nadbiskupi, da ga na sloboda pustüjo, če podpiše izjavo za komuniste. Odbio je ponüdbo i je raj zdaj v vozi vmro. Junaštvo.

Radičov sin pri Mariji Bistrici. Pokojnoga voditelja hrvatskoga naroda, Radič Stjepana sin, Vladimir, je mogo pobegniti z države, kda je vladalo prinastivo nasilje, štero je pregnalo i voditelja slovenskoga naroda, dr. Korošca. V pregnanstvi je mladi Radič oblübo Blaženaj Devici Mariji, da bo romao na romarsko mesto k Mariji Bistričkoj, če ga srečno pripela nazaj v domovino. Marija njemi je pomogla i se je mogo vrniti pod modrim ravnanjom dr. Korošca. Zato je peški poromao k Mariji Bistričkoj i spuno iz zahvalnosti svojo zaoblübo.

Ka zahtevajo žosisti v Belgiji za delavce. Žosisti so krščansko misleči delavci v Belgiji. Majo veliko krščansko organizacijo, štera se bori za bolšanje delavskoga stana. Med drugim zahtevajo sledeče: naj delavci i vajenci majo zdravo stanovanje, naj se pazi na poštenost delavcov po fabrikaj, ka razvuzdani ne postanejo, naj brezposelni dobijo delo, naj se delavcom da te tudi plača, gda dobijo dopüst, naj se delavcom plače povekšajo, da do odgovarjale njihovimi deli. Glejte, vse to zahtevajo po navukaj sveta kat. Cerkve. Trbe zato komunizem, lažnivi komunizem, gda dela za delavce Kristušova pravica i lübezen!?

Začajo spoznavati i se spametüvati. V krvavoj Meksiki, gde vlada komunizem, je Antonio Soto Goma, glavni voditeo komunistične politike, meo sledeči govor med pravnik: „Verenavuk v šoli je potreben. Jedino katoličanski navuk od jakosti more rešiti Meksiko od gotovoga prepada. Hüdobija je bila, kda smo križ i evangeliom odstranili iz šol. Posledice toga nepremišlenoga stopaja že lahko opazüjemo.“ Jasno a istinsko, samo naj kesno ne bo.

NEDELA

po Treh Kralaj druga.

Evangelij (Jan. 2). Tisti čas, gda je včinjena svadba v Galilejski Kani: i bila je tam Mati Jezusova. Zvani je pa bio i Jezus i včenicje njegovi na svadbo. I gda bi že zmenkalo vino, pravi Mati Jezusova njemi: vina nemajo. I veli njej Jezus: Ka je meni i tebi žena? Ešče je ne prišla vora moja. Veli Mati njegova slugom: kajkoli bude velo vam, včinte. Bilo je pa tam šest kameni veder, položeni poleg očiscavanja židoyskoga, držeče vsako dve ali tri merice. Pravi njim Jezus: napunite te vedre z vodov i napunili so je do štrihoma. I veli njim Jezus: zājmite zda, i nesite starešini. I nesli so. Gaa bi pa koštao staršina vodo na vino obrnjeno i ne je znao odket bi bilo; siugi so pa znali, ki so zajmalj vodo: zove zarocnika starešina i pravi njemi: vsaki clovik obrvim dobro vino dá i gda se že zapojijo, teda ono, štero je lajovejše; ti si pa zauržao dobro vino do eti mao. Ete začetek je včino čudni del Jezus v Galilejski Kani i pokazao je dikó svojo i vervali so v njem vučenicke njegovi.

Sila i moč katolicanstva.

V. A dnes?

Dnes se vidi, da prihaja katolicanstvo v štrto velko preizkušnjo, ki njemi ga hūdobni dūh vsiljava i to v formi komunizma. Dnes smo si na jasnom, da je cio komunizma borba proti Bogi, veri i Cerkvu, to je borba proti katolicanstvu. Velika i grda laž je vse ono brblanje, da se komunizem prej bori za pravice i slobodo zaturnih, siromaških, lačnih i žednih. To, ka je katolicanstvo prvo i edino prineslo človečanstvu i skoz skoro dve jezero let tak lepo spunjavaló v vsakšem časi, to si zdaj lasti najvešji protivnik katolicanstva — komunizem. Što je pomagao siromakom, lačnim i žednim, če ne katolicanstvo? Što se je borio proti krivicam i nasilstvi, če ne katolicanstvo? Ja! Katolicanstvo je jedino to delalo v preminočnosti, edino dela i dnesden i de edino delalo v bodočnosti, ar ma samo katolicanstvo pogoje za osrečenje človeštva. I če v preminočnosti je ne popunoma uspevalo, če v zdajšnjosti popunoma ne uspeva, je to ne krivda katolicanstva, nego je krivda protivnikov katolicanstva, šteri vsigdar z združenimi močmi stoplejo proti katolicanstvu, pa naj se oni zovejo komunizem ali kapitalizem, liberalizem ali fašizem, napredna ali ljudska fronta. Vse te protivnike povežuje vkūper i vodi v boj proti katolicanstvu, nosilci istine i pravice — laž, razvūzdanost i kmica, vse so si sestre, hčeri hūdoga dūha. Rusija, Mehika i dnes Španija nam jasno svedočijo, da komunisti majo pod vodstvom sinov onoga naroda, šteri je že ednok križao Kristuša, pod vodstvom teh sinov namen: vničiti katolicanstvo, Kristušovo kralstvo i tak osramoliti Kristuša. Clovek, šteri gleda z odpretimi očmi, vidi, da se za komunističnimi rečmi od svobode, pravice, demokracije, fronte itd. — skrivle vsepovedi glavni namen, kak vničiti katolicanstvo. Če vničijo katolicanstvo, odpadne najveška i edina zapreka šatanovomi kralstvu na zemli.

Komunisti i marksisti prek novin, knjig, govorov i židovskih penez širijo med narodi versko brezbriznost i razvūzdanost. Z izrednov priličnostjov znajo Cerkyi odtūjiti vnožine, srca siromakov i delavcov. Odtргajo njej srce i dūšo dece, tak, da dorašča zdaj puna sovraštva do nje. Zasmehavajo, sramotijo, napadajo Cerkev, dūhovnike, vero, poštenost; rūšijo cerkve i sveta znamenja, kolejo nedužne žrtve i počenjajo hūdobije i zverinstva, ki jih človečanstvo ešče nej vidilo. Šatan v podobi komunizma je napovedao boj katolicanstvu. Zato vlada velko veselje v pekli. Tūdi po našoj miloj slovenskoj zemli so začnoli zdigavati glavne. Euharistični križi, ki so zrasli kak znamenje našega katolicanstva, so se začnoli v temnoj noči majati i tū i tam je že šteri spadno pod vdarcom neprijatela svetlosti i istine — podtalnoga komunizma. Zdjaj tū, zdjaj tam „rdeči bratci“ zdigavlejo svoje „glavice“ i šnofajo, če je žito že zrelo za „njihovo žetvo“. Po raznih skrivnih potaj hodijo tej ljudje i lovijo z raznimi oblūbami naše ljudstvo. Po raznih kotaj gostiln se zbirajo i modrūjejo, da nej trbej Cerkve, popov, da nej trbej oblasti i reda. Njihovo življenje pa je navadno spodobno življenji roglate živine. So to sinovje zaslepenosti, greha i kmice. (Dale.)

Politični pregled.

Domači.

Zdjaj so pravoslavni svetki. Ministarski predsednik dr. Stojadinovič je odišeo na oddih v Švico s svojov familijov. Zastopa ga notrašnji minister dr. Korošec. Dr. Korošec, notrašnji minister, je izdao uradni list za svoje ministerstvo, šteri bo prinašao razne uredbe, ki se tičejo toga ministerstva i njegovoga vodstva. Januara 24. se podpiše prijateljska pogodba med našov državov i Bolgarijov v Belogradu. Po pravoslavni svetkaj se odpre parlament i de delao na proračuni, šteri mora biti gotov do 1. aprila tekočega leta. Pred parlament pride tūdi konkordat, to je pogodba, štera vrejuje odnošaje med našov državov i Svetov Stolicov, to je med zastopnikom katoličanske Cerkve. Pravoslavna cerkev je nekše pritožbe poslala proti konkordatu, kak dabi te več pravac dao katolicancom kak je po zakoni majo pravoslavni v našoj državi. Merodajni krogi pa izjavljajo, da so to samo na videz vekše pravice, v istini pa pravoslavna cerkev se ne more tožiti, kajti ma gmotmo vse zasigurano, dosta bole kak katoličanska, štera se mora boriti za pošteni obstoj svojega dūhovništva i svojih potreb. Zvūn toga pa pravoslavna Cerkev ma vse verske pravice zasigurane.

Svetovni.

Tūrčija. Tūrčija bi rada nazaj dobila tiste petrolejske vretine, štere je zgūbila v boji. Zato so nastali v sosednoj Aleksandretti, maloj državici, ki je pod varstvom Zveze narodov, nekši nemiri, ki majo svojo vretino v Tūrčiji. Nastop angleške i francozke diplomacije je pa zaednok odstrano vsó nevarnost kakšega spopada na meji. Ka bo bodočnost prinesla, posebno te, gda se okrepi mlada Tūrčija, pa nišče nemore naprej povedati; jasno je najmre, da Tūrčija petrolejskih

vretin nebo pozabila nikdar, šteresó njej za zrakoplovstvo neobhodno potrebne.

Španija. Veroborci so od treh strani napadnoli Madrid i 25 km. napredūvali. Rdečih je spadnó 4000. Posrečilo se njim je celo odrezati en deo rdeče vojske od sredine. Francija delo na vse moči nato, da se dobrovolci nebi pošilali več v Španijo i zato kroži njeno bojno brodovje na španjolskih vodaj na vaji. Italija i Nemčija zahtevata od Francije isto, ka se zahteva od njevi, najmre, naj se odstranijo z Španije vsi dobrovolci, ki so tam. Na to je pa Francija glūpa. To pa zato, ar če se odstranijo vsi dobrovolci, ki jih je poslala Francija i Rusija, veroborci rdeče taki premagajo.

Francija se pašči v naroče komunizma. V Parizi se napovedavata dva kongresa, eden za delavstvo celoga sveta, drugi za socialistično revolucionarno mladino. Program teva kongresa je sledeći: 1. Stavke (štrajki) po celom svetu. 2. Organizacija delavskih vojakov, da zasedejo z orožjom vse tovarne. 3. Agitacija med vojskov na sūhom i med mornari, naj se združi z komunisti proti kapitalizem i proti inteligenci. 4. Neposredna vdeležba francoskoga delavstva v španjolskoj državlanskoj bojni i nastajitev delavskih regementov na jugu Francije, šteri bi šli v Španijo. — Vsaki pameten clovek zarazmi, da to dvoje napovedano spravišče v Parizi ide za tem, da za Španijov pride Francija na vrsto, naj se v njej dokopa do oblasti komunizem.

Nemci v Maroki. Frankova vlada je dovolila, da so nemški inženjerje prevzeli vodstvo iud v španjolskom Maroki i da tam majo tūdi nekaj vojske. To je tak zagreznolo Francoze, da so taki protesturali pri vladi veroborcov v Burgosi.

Zimska slika pred novim letom.

„Domoljubova“ petdesetletnica.

„Domoljub“ je kršćanski tjedenski časopis, šteri izhaja v Ljubljani. Neizmerno velike zaslūge ma pokazati vu 50 letaj za slovenski narod. Na Kranjskom je bio vodnik v verskom, političnom, gospodarskom, socialnom i prosvetnom dugovanji. Da je krajnsko ljudstvo ostalo stanovltno v kršćanskih načelaj, se ma v jako velikoj meri zahvaliti Domoljubi.

Za 50 letnico bi uredništvo rado razširilo svoj list i pridobilo v toj gospodarskoj stiski celih desetjezero novih naročnikov. Pa mislite, da ne dobi?! Pa kak ešče. V fari Bloke se je priglasilo 90 novih naročnikov, prosvetna društva v Cerknici i na Rakeki sta spravila 61 novih naročnikov, dijaški krožek pri salezijancih na Radni, gde dela naš g. Radoha, 23 novih naročnikov, v Kostanjevici 40 novih naročnikov itd. Blūzi 10 jezero novih naročnikov je že pristopilo i list bo meo za 50 letnico petdesetjezero na-

ročnikov. Krajnsko katoličansko ljudstvo s tem znova pokaže, kak je pokžzalo pri euharističnom kongresi, da je verno, stanovitno i da je nikši veter ne zmaja z prave poti. So nam Krajnci krepki zgled, kak moremo mi vsi podpirati naš katoličanski tisk, naše Novine i Marijin List. Ne bi bilo v Slovenskoj krajini niti ednoga slovenskoga prosvetnoga društva i niti štrtine slovenskoga dijaštva i izobraženstva, če Novin ne bi bilo. Jasno za vsakoga, da je dužen v prvov vrsti podpirati svoj list, zibelko svojega narodnoga vstajenja, Novine. Na delo zato naše dijaštvo, naša prosvetna društva, naše Marijine družbe, naša inteligeneja po krajnskom zgledi. Tam se ne pita, što je urednik, što je dopisnik, što je širiteo, nego se pita samo za edno reč: dali je naš katoličanski list. Vsi se ravnajmo po zgledi Krajnskih trdnih katoličancov: širimo naše Novine i naš Marijin

Ka pravite, g. urednik?

G. urednik, vi ste lansko leto ednok pa zadnjič tūdi dali v Novine zanimive podatke od našega prekmurskoga jezika. Tam pisec pravi, ka vsaki jezik ma svoje posebne strūne ali note, po šterih se pri zgovarjanji spozna njegova posebnost.

To je istina. Ne smete pa misliti, ka naše prekmursko narečje ma vsešerom iste strūne. Ne! Dobijo se cele vesnice i fare, gde skoro pri vsakoj reči, pri vsakoj priliki i nepriliki clovek čuje prav posebne note.

Samo par izrazov naj vam napišem tū. „Si trūden? Ka pa vruga nebi bio! - Vi mate pa lepe kobile! E, vrug je lejpi! - Gda prideš nazaj? Sam vrug zna! - Si že kaj bole zdrava? E, vrug je zdrav! - Vam je Ferenc že plačao? Kabi vruga plačao! - So krave že site, Jožek? Ja, ka pa vruga! - Ti si pa letos dosta namlato! E, idi k vrugi! - Tak rano ide te v cerkev? Ja, ka pa vruga!“

G. urednik, to so vam lepe strūne! Takših nema niden jezik na sveti, niti med divjaki. Ne vem prav iz česa so te strūne. Najbrž iz repa ali iz kože samoga peklensčeka. To je peklenski i ne slovenski jezik.

Ešče to vam povem, da te lepi jezik tam guči vsepoprek, staro, mlado, ženske ravnokak ka moški i se zna, ka je mladina posnema. Pa jih je niti malo ne sram! Ka pravite na to, g. urednik?

Uredba

o likvidaciji kmetskih dolgov.

Člen 37.

(¹) Upnik, ki misli, da je njegov dolžnik, ki se je okoristil s točko b) odstavka (¹) prednjega člena, zmožen plačati već ko 50% svojega dolga, sme v letu dni od dne, ko stopi ta uredba v moč, zahtevati ob predložitvi potrebnih dokazov pri pristojnem okrajnem sodišču, da le-tó zniža ali popolnoma razveljavi znižbo, izvršeno po točki b) odstavka (¹) prednjega člena.

(²) Dolžnik, ki dokaže, da ne more plačati niti 50% svojega dolga v smislu točke b) odstavka (¹) prednjega člena, ali ki dokaže, da je plačeval pred dnem 20. aprila 1932 na ta dolg oderuške obresti, sme zahtevati v letu dni od dne, ko dobi ta uredba moč, pri pristojnem okrajnem sodišču, naj se mu zniža dolg tūdi nad 50%.

VII. poglavje.

Člen 38.

Agrarni subjekti po predpisih o agrarni reformi in ostali kmetje, ki so kupili bodisi s fakultativnim odkupom ali drugače pred dnem 20. apr. 1932 zemljišče, ki je bilo na dan 27. febr. 1919 s predhodnimi odredbami za pravo agrarne reforme z dne 15. febr. 1919 in uredbu o prepovedi odsvojevanja in obremenjevanja zemljišč veleposestev z dne 21. julija 1919 postavljeno pod agrarno reformu, in so dogovorili za kupnino obročna odplačila v gotovini, plačajo lahko dospela a ne plačani del dogovorjene kupnoprodajne cene kakor tūdi prihodnja odplačila prodajalcu s tisto količino pšenice, ki so jo mogli kupiti z dogovorjenim zneskom odplačila po tečaju pšenice, ki je bil zaznamovan na dan podpisa pogodbe na najbližji domači blagovni borzi; če pa so dogovorili kupnino v določeni količini kmetijskih proizvodov, toda tako, da bodo plačevali dogovorjena odplačila v denarju, plačajo lahko dospela in ne plačana kakor tūdi prihodnja odplačila prodajalcu bodisi z dogovorjeno količino proizvodov ali pa z njih vrednostjo na dan dospetka.

Člen 39.

V smislu prednjega člena tvorijo glavnicu dolga dospeli in ne plačani

List. „Domoljubi pa čestitamo k 50 letnici i njemi želemo krepkoga katoličanskoga dūha i obilno naročnikov. Bog ga živi!

kakor tudi še ne dospeli obroki obnem z dolžnimi obrestmi do dne 15. novembra 1935. Ta glavnica se mora izplačati v 10 enakih letnih obrokih z obrestmi po 3%. Obresti se ne plačujejo v tistih primerih, kjer so se vračunale že pri sklenitvi kupnoprodnih pogodb v kupno ceno. Prvi obrok, če še ni plačan, in drugi obrok plača dolžnik do dne 15. nov. 1936. Če je kupljena zemlja pod sekvestrom v prodajalčevu korist, najsi jo sekvester sam obdeluje, ali pa jo je dal v zakup, se sekvester, če že ni ukinjen, ukinja s koncem meseca oktobra 1936.

Člen 40.

Potrdila o tem, ali je bilo postavljeno kako zemljišče po prednjem odstavku na dan 27. febr. 1919 pod agrarno reformo, izdajajo banske uprave kot agrarna oblastva. (Dalje)

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Bogato naročnino za naše liste v zneski 167 Din. nam je poslal sodnik prizivnega sodišča, dr. Kočar Jožef iz Zagreba i g. Majzel Viktor, dim. majster v zneski 75 Din. iz Lendave. Bog povrni!

Na podporo naših listov so v Din. darovali: Bukovšek Radoslav, Sobota, z željov, da se list kembrole razširi 5, Škafar Matjaš, Sobota 10, N. Rakičan 20, Šprager Ferdinand, šolski upravitel, Beltinci 20, Zannfuchs Julija, učiteljica, Lendava 5, Gaber Ema i Turza Pavla, Čačak, vsaka 4, Lukač Jožef, Bakovci 5, Prekmurska gospodarska posojilnica, Dobrovnik z naročninov vred 100, Majerič Josip, jetničar, Lendava 10, Horvat Micika Zagreb 2. Bog povrni v obilnosti.

Odskočila je žena nekoga Hotizanca v Franciji, gda jo je prišlo gledat v Francijo mož. Se zna, da njej je ne pisao, ka pride. Prestrašila se ga je i ga je taki javila na policiji, naj ga domo šupajo. A policija je najšla potni list v redi. Žena je moževi ovadila, ka je noseča z nekim Polakom. Celu življenje moža je bilo v nevarnosti, a vujšeo je. „Verna“ žena je nato pobegnola, ne znati kam. Francija, Francija, ka nam pomagajo tvoji milijoni, če teliko naših duš pogubiš!

Kama pela mladino razvuzdano življenje, če jih starišje ne vzgajajo že od malih let v strahi Božem? Jako žalosten slučaj smo vidili že dugši čas od par fakinažov v Lendavi po vulicaj, ki so komaj 13 do 14 let stari. Čulo se od teh šmrklavcov nesramno gučanje, preklinjanje, norčarenje z poštenih ljudi i celo so ustanovili že tolvajsko bando, da bodo krali. Što je tomi najveksi krivec, da takša mladina ma priliko za vse to? Drugi nej, kak starišje. I či starišom je deveta briga za vzgojo svoje dece, naj oblastva ostro kaštigajo stariše, a njihovo deco pa naj spravijo kem prvle v pobogševalne zavode. Občinsko upravo Lendave prosimo, da v tom pogledi naj napravi oster opomin do starišov i naj ne dovoli, da bi mladina hodila izpod 14 let v kino, a nikak pa nej na veselice. — Drugo, ka smo vidili od mladine, je pa norčarenje v cerkvi. Kda duhovniki predgajo na predgani, se v nje mladi šmrklavci obregavlejo i se norčarijo rekši: „Vi lejko gučite, ka ščete, jes na vaši guč nikaj ne dam“. Med božov službov se pa sunjavajo, smejejo i celo ščipajo i to mladina obojega spola. Pri vsem tom gnusnom i nedostojnom deli clovek se z žalostnim srcem pita, ka kde smo? Jeli bi ne bilo bogše, da bi takša mladina šla mesto v cerkev, v štalo? Prosili bi g. duhovnike, da pri božoj službi bi mladino spravili naprej od glavnih vrat i ločili oba spola, a starišje pa naj tudi pazijo na svojo mladino i naj so v cerkvi poleg starišov. Vzgoja mladine je odvisna od starišov i či stariš se ne briga za vzgojo svojega deteta, de na tom sveti meo samo špot i vnoge stroške, a na drugom sveti pa peklensko plačilo. — Očividec.

Božične laži v Črensovcih. Ar kak je navada, zdaj ne bilo ob šestih tak zvane pastirske meše, so si nešterni zmislili edno grobo šalo. Zmislili so, ka zato ne bilo pastirske me-

še, ar so g. Kleklna nabili i sestre napadnoli, gda so šle k šestoj meši, edna sestra je prej tudi bila bita, ta druga pavujšla vsegeštijo itam povedala, ka se je zgodilo. To so hūdobni jeziki raznesli po celoj fari. Laž, kosmata laž od prve do zadnje reči vse. Niti g. Klekl, niti sestre neso hodile ob šestih v cerkev, vse tri meše so opravili od polšeste vūre naprej doma v kapelici, kak njim je višja cerkvena oblast že davno dovolila. Tak čuvajo svoje slabo zdravje, da lejko za duše več dobrega napravijo. Nadale so k toj laži prikapčili grdi jeziki šče edno drugo, da so na staro leto prej črensovski g. plebanoš zato dali naopak z Svestvom blagoslov, ar so g. Kleklna nabili. Gospod Klekl so sledkar prišli gor, zakaj njim ženske teliko na meše nosijo. Rade bi najmre vidile, če so resan vse vkupvdarjeni i modri, kak se je gučalo. I da so vidile, da vsega toga nega, so spoznale, da je vse laž, ka se guči. Na te laži se toti smejemo vsi, a je obsojamo, ar delajo nemir.

Verostūvanje pri mrtveci, ali ka se dela takšega časa? Zgodilo se je najmre v Čentibi pri ednoj hiši, gde so meli mrtveca, da se je zbralo staro i mlado i to obojega spola. Stari so se kartali, a mladina od 14 leta naprej je pa špilala nekšo igro, ki je na žalost, jako nesramna i na konci igre, naj si bo to dečko ali dekla, šteri je pač zgūbo, je mogeo vsakoga kišnoti, ali bole povedano, lizali so se i to je trpelo celo noč. Ali je to ne vido nišče, da se je takša nedostojna igra špilala? I zakaj so mladini dovolili starišje, da idejo na verostūvanje? Je to verostūvanje? Namesto, da bi Boga molili za pokojno dušo, delajo tam ete greh. Vsemi tomi so krivi starišje i nišče drugi.

Prosečka ves. Decembra 30. sta se odpelala iz Mačkovske postaje v Gor. Petrovce Bokan Jožef iz Prosečke vesi i Fujs Jurij iz Dankovec. Mela sta posel pri kolari. Pozno v noč sta se vračala domo po železniškom tiri. V Stanjovcih je Bokan Jožef prišao na železniški most, kde se njemi je pripetila smrtna nesreča. Na mosti se njemi je poškalilo i je spadno ž njega v skoro 6 metersko globočino v potok, v šterom se je k smrti bujo. Lobanjo i senco na glavi si je vkup spotro. Z dovolenjom oblasti je spravljen domo i na novo leto pokopan. Zapišča ženo i troje dece. Dober Jezuš naj bo smileni njegovoj duši!

Vsem občinskim uradom naznanjam, da se dobijo vse tiskovine po novoj uredbi, kak: „Mrliškoogledni list“ za vse obrazce, i tudi „Pasji kaster“, kak tudi vse druge tiskovine po najnižjoj ceni. Vsem občinskim uradom pošlem tiskovine tudi po pošti, samo najje zahtevajo z ednov dopisnicov. Se priporočam: Balkánji Ernest, tiskarna Dol. Lendava.

Višji duhovniški red subdikonata so sprejeli iz Slov. krajine sledeči č. gospodje: Rous Matjaš iz Beltince, Sukič Janoš iz Mora-

Sveta Neža.

Kakor v čudovitem filmu: Ali so to oblaki, ki zakrivajo devico mučenicu, ali je to beli golob, ki nosi tolažilno pismo njenim staršem. Morda so to oblaki dima cigaret, ki jih kadi razdvojenec, da bi razpršil grozotne skušnjave, da bi izžgal besede, ki silijo na trpeče ustnice; da bi posušil solze, ki hočejo planiti na dan, kot hudournik; da bi omamil ušesa, naj ne bi več slišala sladkih ženskih glasov; naj glava več ne bi premišljala obupnega stanja; srce naj bi počasneje utripalo? . . .

Morda je pa to kadilo megle, ki se dviga izpred oltarja? Ne, to je blesteča podoba poveličane device mučenice, ki kakor sredi božanskih plamenov z razprostrtimi rokami (kakor mašnik) poje skrivnostno pesem: „Jaz, trinajsetna deklica, sem se kot zrela žena bojevala: Moj božji ženin me je kot nevesto ozaljšal, nato se je pri obhajilu moje telo združilo z Njegovim. V javno hišo so me pritirali, pa moj angel me je nepremagljivo zastražil. Angela mi je ženin poslal, saj mu služijo milijoni, najlepšemu ženinu, čigar lepoto mesec in solnce občudujeta. Zdjaj sem z Njim

vec, Rajner Janoš iz Rakičana i Nemeč Matjas iz Kūpšinec. Želemo mladim levitom, naj jih sv. Družina, na štere god, 10. jan. so sprejeli prvi višji red, napuni z svojim duhom, da do iskali v teh resnih časaj samo božo čast i zveličanje duš. Diakonat dobijo na Jožefovo, 19. marca, mešniško posvečenje pa na sedmo nedelo po Rusalaj, 4. julija. Molimo vsi goreče za bodoče naše duševne pastire.

Mala Polana. Zapustili so nas za večno jako priljubljeni oča, Bederjak Ivan v 85 leti svoje starosti. Pokojni so bili duga leta naročnik naših listov, kotri ga cejskoga društva i Oršolinske družbe. Spreveda se je vdeležilo vno go naroda. Od pokojnoga so se poslovili domači g. plebanoš i tōrjanskiva gospoda. Naj počivajo vu miri i sveti raj naj vživajo.

Kat. prosvetno društvo v Beltinci vabi k izrednomi občnomi zbori, ki se bo vršo v nedelo 17. jan. 1937. popoldnevi ob 3 vūri v dvorani g. Sapača. Vse članstvo se vabi, da se vdeleži občnora zbora. Bog živi. Odbor.

Zahvala. Protituberkuloznoj zvezi v Ljubljani i šefi protituberkuloznoga dispanzera v Soboti za nagrado 200 Din. se toplo zahvalim. — Činč Marija, Petanjci.

Ha hotiško cerkev je darivala Hozjan Ana, Hotiza, iz Francije, 100 Din. Cerkveno predstojništvo se zahvaljuje za lepi dar i prosi druge hotiške izseljence, naj si zmislijo na cerkev.

Občni zbor Kmečke zveze v Beltinci se vrši 24. januara po velkoj božoj službi v dvorani prosvetnoga društva. Dnevni red: volitev vodstva za celo beltinsko faro.

Bogojina. V Novinaj šte. 51. od 20. decembra 1936. pod naslovom „Telefon v Bogojini“ pisec toga članka trdi, da so bogojančarje sklenili na nekšem občnom zbori napelavo telefona. Nadale trdi, da je občinska uprava napelavo odklonila na svojoj seji. V časi, kak obstoja denešnja občinska uprava, ne bilo nikdar nikšega občnoga zbora, kde bi se govorilo, odnosno sklenilo, da se napela telefon v Bogojini. Tak tudi ne moglo biti v tom časi nikšer občinske seje, ki bi odklonila, da bi dobila Bogojina telefon. Ka pa je bilo sklenjeno šče za druge bivše župane, zato pa ne merodajne denešnja občinska uprava. Pač pa se trudi i se bo trūdila šče naprej denešnja občinska uprava, da dobi Bogojina kem prle telefon, ka ne bo samo v hasek Bogojini, nego vsoj njenoj okolici. Javnosti teliko v vednost, da ne bo dobila napačne informacije od zgornjega članka, ki je izšo 20. decembra 1936. v Novinaj. — Predsednik občine: Ošljaj Franc.

Vadarčarom. Vaš širiteo se toži, ka se njemi nešterni naročniki norčarijo i neščejo plačati naročnine. Njemi gučijo, ka za peneze širi dobre liste. Mi odgovorimo na to tožbo širiteli, da na nespametne guče ne trbej nikaj dati, drugim pa, ka je naš širiteo sa-

na veke združena, s čudovitim ženinom; ko sem ga prvič sprejela, sem devica ostala; če se ga dotaknem, sem čista . . .“

Slika se naenkrat spremeni, sveta Neža na presvetlem prestolu v družbi sličnih sedi, ob njej dvoje jagnjet stoji, belejših ko sneg . . . Zbor svetih jima poje:

„Beli jagnjeti na Tvoj god bosta blagoslovljeni, iz njih bo stkana bela volna za okras cerkvenim knezom, višjim kakor škofom. Bel naramnik, v njem šest črnih križev.“

Vse je izginilo, vse utihnilo, v puščavo se je spremenilo; čuj, kakor levji glas odmeva glas Krstnika:

„Glejte Jagnje božje, glejte, grehe celega sveta odjemlje“. Kje je to božansko Jagnje?

Glej, slika se je znova spremenila: tu stoji obhajilna miza, na njej velika Hostija čaka na lačne. Nevidne roke so razlomile Hostijo na dvoje belih polovic, kot dvoje belih jagnjet. . .

Moškemu glasu Janeza se družni nežni Nežin glas, v zboru ponavljata:

„Glejte, Jagnje božje“; jejte Jagnje, ki odjemlje grehe, ki daje moč za čistost, moč za mučenništvo. — Sveti klicar Gospodov, prosi za nas, sveta devica Neža, mlada mučenica. — ci.

Sveti Oča vsaki den slabši.

Sveti Oča so dozđaj ne dobivali injekcij, ar bi njim škodile oslablenomi srca. A zadji čas se je beteg tak poslabšao, da so njim proti naglomi vmiranji dali injekcije. Molimo za Kristušova namestnika, da sveto vmerjejo.

mo za božo plačo brezplačno širio dobre naše liste. Najpametnej bo, da se z širitelom lepo pomirite.

Opomin z lūbezni. Dne 26. dec. je priredila mladina iz Črensovec, koncert pod vodstvom g. Hanc Joška, organista iz Črensovec. Vsa čast i priznanje prirediteli, kak tudi peycom i godbi. A na žalost morem poročati, da so med celov prireditvov nekšer gospodičine s svojim smehom motile občinstvo tak, da se je vse zgražalo nad takšim delom! Škoda, da inteligenca ne ve bouše discipline pri takših prilikaj i da jo mi kmečki ljudje moremo včiti. — Kmet opazovalec.

Obrtnikom. Minister za obrt i trgovino je izdao odredbo, v smisli štere smejo tisti obrtniki, ki so k vjakom pozvani, svojo obrt naprejditi po osebah, čeravno té nemajo izpita. Vojaški obvezanec po odsluženom kadri sme brez novoga dovoljenja staro obrt naprej zvršavati.

Urbarijalni odbor v Bogojini prosimo, da se malo zavzeme za ves. Samo malo dobre vole je potrebno, pa se Bogojina lahko nazaj zdigne na tisto višino, kak je bila za časa pokojnoga dekana g. Baše.

Zveza delavcov v Lendavi. Podružnica Jugosl. Stokovne zveze v Lendavi je dobila potrjena pravila i se je priglasilo k njej že lepo številu članov. Delavke po lendavskih tovarnaja je že l. 1933. pokušio organizirati g. dekan Jerič i je to delo začeo ravno z delavkami iz Lakoša, ki so hodile k pevskim vajam za tamošnje proščanje. Bog blagoslovi novo organizaciju, da spodkopa tla komunističnim navukom, ki se širijo med delavstvom po Lendavi.

Si že naročo Novine? Si že plačao naročnino? Jediní kršćanski list v Slov. Krajini so Novine.

Kratki glasi.

Po 21 letaj se je vrno z Rusije Lilič Djulbo iz drinske banovine. Leta 1915 so ga v Karpataj zgrabili. Komaj zdaj je dobo dovoljenje, ka je smeo oditi domo. A boljševiki so njemi vzeli vse peneze, ka si je spravio, samo teliko so njemi nehali, ka si je na pot kūpo 2 kg krūha. Pripovedavao je v Maribor, da se v Rusiji vojakom godi najbolje, ti majo vse i prednost povsod, drugi pa stradajo.

Štiri kmetije so zgorele v vesi Loperčice poleg Ormoža. Veter je ogenj tak razširo i ojačo, da zvūn ljudi i živine je vse drugo zgorelo.

Velika železniška nesreča se je pripetila v Rusiji kre Kroskaje. Dve peči i 32 vagonov je vničenih. Vno go potnikov je mrtvih i ranjenih. Oblast je dala taki postrelati več železničarov i šefa postaje, ki so nesrečo zakrivili.

Polski knjotržci za dobre knjige. Društvo polskih knjotržcov je sklenilo, da bo zavrglo vsako knjigo, vsaki časopis, pač vsako tiskovino, v šteroj bi se količkaj blatila Kristušova vera i jakost te vere.

Ka je zahtevao odbor JRZ v Celji?

V Celji je meo spravišče odbor JRZ v Celji pod vodstvom ministra dr. Kreka. Na sestanki se je naglasilo, da je potreben bio zakon, šteri je znižao kmečki dug. Zahtevalo se je pa, naj država da posojila posojilnicam, ka do mogle deitati, penez posojivati i tak tudi vlagatelom već izplačuvati.

Kūpim malo posestvo s hižov

za ceno od 35.000 do 55 jezero dinarov. V poštev pride ravna lega i kūpilo brez posredivalca. Tūdi ženitev ne izključena, da bi se lejko priženo v hižo, gde se verske dužnosti verno spunjavajo. Tajnost strogo zavarvana. Za naslov zvedite pri UREDNIKI NOVIN v ČRENDOVCIH.

Koncert v Črensovcih.

Na Štefanovo so zapeli — po dolgem odmoru — zopet naši fantje. Vodil jih je g. Hanc Jože, organist. Enajst jih je bilo, večinoma pevci nekdanjega okteta Prosvetnega društva ter nekaj novih pevcev.

Po uvodni koračnici, ki jo je igrala pomnožena priznana žiškova godba, so odpeli za izseljence prirejeno „Slovenska Krajina, mili moj dom...“, ki jo je glasbil Cigan Franc, a za moški zbor priredil Hanc Jože i je bila pred kratkim zatisnjena v Novinah. Težko so peli to pesem posebno basisti, toda kljub temu je z vsebino močno uplivala na prisotne, katerih sinovi i hčere trpijo v tujini. Nato so sledile izmenoma pesmi in godba. Mogočno je donela pesem fantov v zadovoljstvo vseh. Saj je pa bil že tudi čas, da ste se vzdramili fantje, prej tako delavni in ponosni naši fantje! Kljub kratkemu času, ki ste si ga odmerili, je bila vaša pesem izraz močne volje za pravilno razumevanje pe-tja. Zato, naprej v tej smeri!

Vendar nekaj pripomb. Pa to tako na uho. Pesmi bi prišle do večje veljave, ko jih ne bi tolikokrat sekali z godbo. Tudi v ritmu ste bili včasih prehitri (n. pr.: Škrjančku, Žalosten glas zvona). S tem izgubi pesem dosti na svoji vrednosti. Prelovčeva „Škrjančku“ bi dobila še več priznanja, ko bi spremljal zbor solista tiše. — Ali to vas naj ne plaši. —

Pevodnja in dirigent pa naj bo deležen še posebnega priznanja. Težko delo je imel, a zato je tudi žel priznanje vseh. Njegov glas je prijeten, še prav posebno v višini.

Kaj naj povem o godbi? Mislim, da ni bolj marljivih delavcev kot so ti naši žiškovski godbeniki.

Vsem pa tole: Zberite se, delajte in nam dajte! Ne dajte pa samo nam, pojdite ter prepričajte o tem tudi druge!

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

Strmeti moramo nad požrtvovalnostjo nemških katoličanov, ki s svojimi dobrovoljnimi prispevki vzdržujejo 818 bolnic z 72.525 posteljami, 109 domov za duševno in telesno zastarele z 3681 posteljami, 292 okrevališč z 2204 posteljami, 782 vzgojevališč za zanemarjeno dečo z 9094 posteljami, 992 hiralnic z 21.645 posteljami in 133 zavodov za revne dijakke z 11.292 posteljami in še mnogo drugih ustanov. Skupno vzdržujejo približno 3382 karitativnih ustanov z 210.759 posteljami. Če računamo na posteljo dnevno samo 5 Din izdatkov, dobimo ogromno vsoto, za vse postelje dnevno 1.053.795 Din. Okrog 70.000 oseb pa je, ki so se odrekli vsemu posvetnemu veselju, da morejo streči najbednejšim v teh zavodih in vse to

Kanarčki.

Stric Jakob je pač lubo šnops; pa toga niti nej skrivao, zvün pred gospodov. Či te vörvali ali nej: včasi ga je spio tudi en liter, pa njemi li nej naškodilo. — No, to je bila pač njegova falinga pa — „Segrevlem se za tisti mraz, ki sem ga v svetovnoj bojni pretrpo“ je tolmačo, gda je že spio par štamprinov.

Meo pa je stric Jakob tudi vno-go dobrih lastnosti. Naj obrvim: bio je „fraj künstler“: vse je znao napraviti, pa se niedne obrti nej včio. Šče peneze je drukao, samo ka nej dugo. Šče zdaj nemre „pozabiti“ tistoga „šandar“, ki ga je zgrabo; šče zdaj zdigne glavo (navadno ma sklonjeno) pa od hobinoga šilda nevörvano v tebe pogledne, či njemi praviš, da tisti orožnik nazaj pride. Te je bio dugo časa zapreti. Pravi, ka je voza mela tak čarne stene, kak v rori; pa tudi v največjoj zimi so körili samo par minut i to odzvüna sobe, na hodniki. Meo je že več starejših sostanovalcov, ki so si v sobi že večkrat pridobili „domovinsko pravico“. Prevejani so bili: že prvi večer so si ga privoščili: gda so posvet vgasnoli, sta se dva

Pisma naših iz tujine.

Slovo od preč. g. Orešnik Franca, slov. duhovnika v Parizi. V imeni vseh vdeležencov za Božič na Gravelle izpovem par zahvalnih reči v slovo g. Orešniki za njihovo požrtvovalnost pri rešenji duš nas izseljencov. Prečastiti gospod! Kelikoklikrat smo prišli pred vas v dušnih zadevah, ste se z smejočim obrazom vsikdar odzvali našoj prošnji. Za Božič ste zadnjič prišli med nas. Kelikokrat ste se od svojih študij i potrebnoga počitka ločili, naj samo pomagata našim dušam. Z skuznatnimi očmi vam pravimo: Bog vam povrni! Zdaj se naša izseljeniška srca v lübezni zdigavajo do Boga i ga prosijo, naj vas blagoslovi na novom mestu, da te vživali tam sladki mir, ki ste našo žalost i bridkost sladili v tujini, štera za vas tudi ne bila sladka. Prosimo vas pa, ohranite nas v dobrom spomini, kak vas tudi mi ohranimo.

Hajdinjak Alojz, Kerec Mihal i žena Rozalija, Kerec Ana i Cecilija, Gumilar Ana, Moršič Marija, Ošlaj Marija, Černela Ana i Marija, Zver Marija, Savljenčič Ana, Kovačič Ana, Vrbnjak Rozalija, Pintarič Ivan i Marija vsi iz Villiers s Marne, Horvat Alojz i Agneš iz Plessis Trevisa.

Pozdrav pošilajo: Trplan Francitka, Bergues, Francija, svojim lüblim domačim, uredniki Novin i celoj Slov. krajini: ne morem opisati veselja, šte-

ro čütim, gda dobim do rok Novine ali Marijin List. Jako me je tudi razveselo Kalendar Srca Jezušovoga. Mam toti malo časa, a vendar naše liste v nedelo prečtem. Stopim tudi v podporno društvo Dom sv. Frančiška i se zavežem, da do smrti plačam letno 5 Din. *Tivadar Barica*, Noul a Barten, Francija: „V imeni vseh tovarišic, kakti *Zadravec Veronike* od Lipe, *Zver Anike* z Ižakovec, *Sobočan Katice* i *Kotnjek Anike* z Velke Polane se zahvalimo za redno pošilanje Novin i Marijinoga Lista. Bog plačaj za lepi kalendar i krasno izseljeniško številko. Prezvišenoga Višjega Pastera pismo nam zbüja globoko zahvalo do Njih. Bog plačaj vsem duhovnikom i drugim, ki so se nas spominali v izseljeniškoj številki. Tudi vam, g. urednik, za vnoge trüde pri vrejüvanji naših krščanskih listov. Vsako nedelo i svetek idemo k meši i večkrat k spovedi. Na Božič smo tudi sprejele Jezüsa v svoja srca. Že se znam francozki spovedati, g. plivanuš radi k nam pridejo. Polnočnice eti nega. Že štrti Božič sem preživela v Franciji. Srčne pozdrave pošilam starišom, bratji, rodbini, duhovščini, poznancom.

Slovenska krajina, mili moj dom, Pozabla te nikdar ne bom.

Gospodarstvo.

Gnoj, rastlinska hrana.

Kakovost štaoskoga gnojja je zavisna od vrste i starosti živali, štere gnoj delajo, od nastele, krme, od starosti gnojja i od načina pripravljanja gnojja.

Razne vrste živali ne pripravljajo vse vednako dober gnoj. Ne jejo vse vednako krmo i ne prebavljajo vse vednako. Konji jejo navadno bouše seno kak krave, hrano ne zgrizejo i ne prežvečijo tak dobro, kak krave. V konjskom gnoji je več neporablenih snovi, štere slüžijo za hrano malim nevidlim živalim, bakterijam, štere gnoj dale rastvarajo i s svojim delom povzročajo toploto. Zato je konjski gnoj topeo, a goveji je hladen. Svinjski gnoj je približno telko vreden kak goveji, a ovčji i kozji je vno go bole sühi i zato tudi vsebüje vsebi vno go več hra-

samo iz čiste ljubezni do blišnjega radi Kristusa. Temu ogromnemu karitativnemu delu nemških katoličanov se pač ne more primerjati nobena humanitarna organizacija, pa naj si uživa še tako velike simpatije i pomoč najvišjih državnih funkcionarjev.

Tudi v drugih državah je kar najlepše izvedeno katoliško karitativno delovanje in ni je skoraj več človeške stiske, proti kateri bi se sv. Cerkev ne borila z karitativnimi ustanovami.

Ne dolgo od tega, da smo čitali v dnevnem časopisju, kako je belgijska država proslavila katoliškega duhovnika, ki se je žrtvoval vsega

priplazila k njegovej posteli; tak hitro, ka se niti nej doveo, sta jo zahujcnola, ka je v megnenji odleto električno, so sspanjači že globoko smrčali na svojih trdih ležiščaj. Pa je znao, što sta krivca, ka jiva je zadvečara čüo, kak sta si pri dveraj vogrski pogovarjala od toga; misiila sta, ka zna samo domačo reč. — To je bila teda njegova sunčna i senčna poteza.

Zdaj pa edno ščista sunčno: stric Jakob je strašno rad meo ftice, pa ne navadne, nego same — kanarčke: „Samico sam prištelao: 30 šilingov sem dao za njo“. — „Ka je pa po poti jela pa pila?“ — „Ja, kak so jo spakivali: mela je v mleki namočeno zemlo za jesti, za piti pa vodo v gobici, takšoj, kak jo šolska deca nosijo na tabljaj. — Ali šentano draga je bila pošta. — Doma bi se pa tudi skoron kvar zgodo: sfalilo je ftiče seme! Ali na srečo mi je žena včasi glas poslala: püsto sam delo v tretjoj vesi, pa sam leto z biciklinom v Soboto. Ovači bi pa ftiči vkraj bilij“. — „Kelko ji pa te zdaj mate?“ — „Zdaj nej dosta, ka sem je zoda, ali gda sem ji meo dvajset: to je bila igrota v našoj küjnji; niti reči smo si lüdje

nivi snovi. — S tablice vidimo, kelko se gnoj od razne vrsti živali razliküje.

Vrsta gnojja	Vsebüje v %				Opombe
	dušika	fosforne kiseline	kalcija	vode	
goveji	0,59	0,28	0,14	83,5	hladen, delüje počasi, za lahko pesično zemlo, delüje 4 leta.
konjski	0,56	0,33	0,30	75	topel, hitro delüje za težko hladno zemlo, del. 21.
svinjski küreči	0,60	0,60	0,50	80	hladen
ovčji i kozji	0,62	0,32	0,20	29	jako dober gnoj

Kakovost gnojja zavisni tudi od krme. Kem bole živali krmimo, kem bouši je gnoj. Na splošno se računa, ka živali porabijo za življenje 50%, to je polovico krme, a polovico je pride za gnoj. Tudi od nastile je zavisna kakovost gnojja. Najbouša nastila za naše prilike je slama, slabše je listje, ar ono ne vpija tak dobro tekoče snovi. (Dale).

ubogim ljubavcem, ter je sam umrl, kot žrtev ljubezni do teh najstrašnejših bolnikov. Sam belgijski kralj je šel za krsto, ko so prenesli njegove zemelske ostanke v domovino, i pokopali so ga z največjimi vojaškimi častmi, kot kakega narodnega junaka. Saj je pa tudi bil, ko je s svojo nesebičnostjo, ki je lastna samo vzestemu sinu sv. Cerkve, proslavil tako zelo svojo belgijsko domovino. Hvala Bogu, da ima sv. Cerkev po vsem širnem svetu lepo število enakih junakov in junakinj, ki s svojim karitativnim delovanjem proslavljajo svoj dom, svoj narod in sv. Cerkev.

nej mogli zgučati, tak so bilij ftiči glasni. — Zdaj sem pa vse srečno odao, zvün samic, pa zvün ednoga, ki mi je vujšao. Najprle je zleto na drevo poleg okna. Idem vö pa njemi začnem spevati; malo poslüša, nato pa — začne leteti, jes pa za njim. Na nesrečo je bila tam šče edna velka zavitica, ka bi si skoron nogo potro. Nazadnje sem vido ozdaleč, ka je zleto v svakovo hižo. — Gda sem ta prišao, so od ftiča nikaj nej šteli znati. Ednok samo začüjem, ka nindri začne spevati: gledam okoli — nindri nikaj — ovi pa v smej. Te pa zapazim krbülo, naopak poveznjeno. — Hej, to je moj ftič!“ — „Koga šenta, vej smo pa toga mij v Austriji küpili za drage peneze, ne vidiš kak je lepo pisani; tak pisanih si ti šče v življenji nej vido!“ — Pa ravno stem so se vö dali: stric Jakob je tudi farbao ftiče, ali samo z ednov farbov, ovači bi vkraj bilij. Pa njim je pokazao, z šterov farbov; vsi so ga gledali tak, ka bi skoron oči na njem njali. — Te je pa srečno ž njim domo odišao. Vse bi dobro bilo, samo žena se telko čemer, ka vsigdar pucati trbej. Moški prej nigdar ženske ne preštima. —

Podugšaj si življenje!

Življenje moremo podugšati, beteg preprečiti, betezne ozdraviti, slabosti okrepiti, nestalne očrstiti i nesrečne napraviti srečne!

KA JE VZROK VSAKOMI BETEGI?

Oslablenje žüvcov, potrtost, zgüba dobrih prijatelov ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred betegom, slab način življenja i dosta drugih vzrokov.

ZADOVOLSTVO

je najbolši doktor! So poti, štere Te morejo pripelati do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napuniti Te z novim življenjem: ta pot pa je napisana v razpravi, ki jo more vsaki, ki jo žele, dobiti taki i

ČISTO BREZPLAČNO!

V toj maloj priporočnoj knjigici je raztumačeno, kak morete v kratkom časi ojačiti žüve i mišice, kak se da opraviti nerazpoloženje, trüjavost, raztresenost, oslablenje spomina i nebroj drugih betegov. Zahtevlite to razpravo, ki vam bo nüdila dosta veselji vör. — Poštno zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 890.

Pošta.

Gumilar Aleksander. Vidonci. Fru-men Janoš z Otoyec plačao vso lansko naročnino. Za koga i keliko naj zdaj spišemo na Dom sv. Frančiška. — **Špilak Marija, Saulax.** Knige koštajo 90 Din. Daj odgovor, jeli 58 Din. spišemo, ka je ostalo, na novo naročnino, ali pa v kakši drugi namen si odločila. — **Balažic Marija, Villars-en Pons.** Išči gor peneze, dozdej ne smo je niti od tebe, niti od tvojih na Hotizi sprejeli. Pisala si pa, da si je že novembra poslala. — **Horvat Alojz, Plessis Trevisa.** Peneze sprejeli i po želi razdelili. Na staro je vse tak plačano. — **Fujs Marija, a la Bohal.** Na staro je zvün 3 Din. vse plačano. **Maršič Ivan, Francija.** Za vas tri prepisali naročnino. Zavolo ove prošnje pa se obrni na posojilnico. Po novom zakoni bo teško slo. — **Fujs Adela, Bojnes.** Peneze sprejeli i razdelili. — **Balažic Štefan, Piljenice.** Kalendar smo vam zdaj poslali, stari dug plačan na l. 1936 i na novo ostalo 10 Din. Če kaj ne dobite, se včasi zglasite. — **Balažic Ivan, Staranova ves.** Kelikokrat bomo vam ešče mogli raztolmačiti, da Novine na posamezni naslov koštajo 30 Din. i ne 24 Din. Če se vas pet zbere, vsaki plača 24 Din., vaše so pa brezplačne. Spravite telko naročnikov, pa nede nevolivanja. — **Kaufman Emilija, Couriol.** Cena, kak se čte na vsakom Marijinom Listi, je letno 40 Din. — **Jug Juraj, Gibna 24.** Dvakrat smo poslali kalendar, novembra i decembra znova, gda ste pisali, ka ste ga ne dobili. Naznanite nam, ka je pošta pravila. — **Ropoša Jožef, Grad.** Odpisite nam, komi davati brezplačno 4 M. Liste i 1 Novine. Vi bi mogli od 65 komadov odračunati te štiri, a vi ste je od 60. Tak je poslano 64 Din. menje, ovo vse v redi. Marijini listov je najmre hodilo 65. — **Pelcar Mariji** spisali za 1936 Din. 25, keliko ešče dužna bila. Smo njej poslali tudi kalendar. Vam tudi tri prošene. — **Žokš Štefan, Ronilly.** Din. 135 sprejeli. Din. 25 podpora, ovo naročnina. Plačao je **Török Jožef, Gorica 48** Din. i pri sestrah v Soboti 40 Din. Ne vemo, jeli je to vse za tebe plačano, ali drugoga **Žokša**, ar jih mammo več, ki so dužni na staro. Tvoje je v redi na obe leti. Daj nam ti odgovor, ali naj tvoji dajo odgovor. — **Jug Ana, Krašči.** Mož je plačao še lani do konca februara Novine za Tebe. Tečas mo ti je pošilali. — **Radovičarom.** Ki žele meti liste, naj je naroči pri čehmeštri pri Gradi, ali na svoj naslov pri upravi. Sukič nešče biti duže širiteo. Duga je ešče 108 Din. na l. 1936. — **Tkalec Martin, M. Knežovo.** Že dvakrat smo ti poslali kalendar. Mislimo, da si bar ednoga dobo. Eden je šo z tiskarne, te drugi od nas, ka smo svedoki. Na pošti ga zahtevaj. — **Gumilar A. Vidonci.** Za Ficko Irmo sprejeli naročnino na l. 1936. — **Lük J. Domajinci.** Dajte glas, kda i po šterom čeki se poslali naročnino za Benko Alojzijo? Lejko je oča Franc zapisani na čeki? — **Seruga J. Ferme de Douchy.** Peneze sprejeli, kalendar poslali. Na staro i novo vse plačano z kalendarom vred. Na Dom sv. Frančiška ostalo 13 Din. Bog povrni. — **Kozar Jürj, Martinje.** Kak prosite, naj bo, to je samo izjema. Zakon vala za vse. Tistoj siroti le davajte. Račun že dobite.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. PARIS - 9 e. odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekoyne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekoyne nakaznice. 24-2